

Kennis bodemgezondheid vermindert aaltjesschade

Aaltjes veroorzaken nog steeds grote productieverliezen in het zuidoostelijk zandgebied. Er is kennis genoeg om dat te voorkomen, maar die is nog niet breed opgepikt door de praktijk. Maar niet alleen voorkomen van schade is belangrijk, verhogen van de bodemgezondheid is zeker zo waardevol, zo blijkt uit onderzoek.

De akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt in het zuidoostelijk zandgebied is intensief. Zo intensief dat er wel eens een oogst compleet verloren gaat. Niet verwonderlijk, vindt Gerard Korthals, onderzoeker bij Wageningen UR. Het organische stofgehalte in deze regio lijkt langzaam te dalen en boeren hebben steeds vaker last van verschillende aaltjes. 'De marges zijn klein en daardoor neemt de druk toe om niet duurzaam om te gaan met de bodem, terwijl dat de problematiek alleen maar verergert.'

Die negatieve trend hoeft helemaal niet, maakt Korthals direct duidelijk. Het is heel goed mogelijk zo met de bodem om te gaan dat de bodemgezondheid toeneemt. En schade door aaltjes is al helemaal niet nodig. De onderzoeksgroep van Korthals heeft jarenlang onderzoek gedaan naar de verschillende soorten aaltjes en hoe je ze kunt onderdrukken. Inmiddels is daar veel over bekend: de boer moet uitzoeken van welke aaltjes hij last heeft en daar de volgorde van zijn gewassen op afstemmen. Daarnaast gaat het erom de juiste groenbemesters te telen en op het juiste moment

Het proefveld in Vredepeel waar de bodemgezondheid binnen verschillende bedrijfssystemen met elkaar wordt vergeleken.

organische stof toe te voeren, onder andere in de vorm van compost. 'Kennis daarover is gratis beschikbaar op het internet (www.aaltjesschema.nl)', aldus de onderzoeker.

>> Verdiepen in kennis

Probleem is dat veel boeren zich de tijd niet gunnen om zich te verdiepen in die kennis. Of ze laten de keuze voor een groenbemester over aan de adviseur, die wellicht andere overwegingen mee laat spelen bij zijn advies. 'Mogelijk is onze kennis nog te complex voor veel boeren', overweegt Korthals. Hij en zijn collega's geven dan ook veel lezingen in het gebied en zijn vaak aanwezig bij excursies en studieclubs. Een gunstige ontwikkeling ziet hij in de eisen die de groente-industrie steeds vaker stelt. Die willen bijvoorbeeld alleen spinazie of peen afnemen als de boer duurzaam omgaat met zijn bodem.

>> Bodemgezondheid verhogen

De vraag is natuurlijk wel: wat is duurzaam? Dan gaat het volgens Korthals niet alleen om het toepassen van de kennis over schadelijke aaltjes. Uiteindelijk draait het om de algehele bodemgezondheid. Dat is dan ook de reden dat het onderzoek sinds kort een andere focus heeft gekregen. Niet langer vergelijken onderzoekers de prestaties van verschillende groenbemesters op de toe- of afname van aaltjes. Ze zoeken nu naar manieren om de bodemgezondheid te verhogen. Van onderzoek gericht op beheersen naar onderzoek gericht op beheren.

Het nieuwe onderzoek is multidisciplinair. Onderzoekers kijken naar alles wat er leeft in de bodem, naar bodemchemische aspecten en de bodemstructuur. De eerste resultaten van een bodemgezondheidsproef in Vredepeel laat zien dat teelt van afrikaantjes in combinatie met toediening van chitine en compost de schade door worteltesieaaltjes en de bodemschimmel *Verticillium* vermindert. Uiteindelijk leidt dit soort onderzoek tot adviezen over welke maatregelen helpen de bodemgezondheid te verbeteren. (LN)

Meer informatie: Gerard Korthals, **t** 0320 291425, **e** gerard.korthals@wur.nl

i www.syscope.wur.nl > dossiers > bodem, water en bemesting

i www.syscope.wur.nl > transitie > innovatie-experimenten